

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2803/24.06.2026 Αναφορά Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

Σε απάντηση της εν θέματι Αναφοράς του Βουλευτή κ. Μιχαήλ Χουρδάκη, απευθυνόμενης προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα «Αίτημα άμεσης διαγραφής χρεών νεοπροσφύγων (παλιννοστούντων) στο πλαίσιο του νομοσχεδίου της 18ης Ιουνίου 2026» της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος, σας γνωρίζουμε, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, τα ακόλουθα:

Κατ' αρχάς, η Γενική Γραμματεία λαμβάνει υπόψη το ζήτημα που τίθεται με την Αναφορά, ιδίως ως προς την ανάγκη προστασίας πολιτών που αντιμετωπίζουν μακροχρόνια οικονομική επιβάρυνση, καθώς και την αναφορά σε κίνδυνο αναγκαστικών μέτρων και απώλειας της κύριας κατοικίας.

Τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν την ιστορική και νομική βάση των επίμαχων χρηματοδοτήσεων προς νεοπρόσφυγες/παλιννοστούντες, τον τυχόν αρχικό χαρακτήρα των σχετικών πόρων ως επιχορήγησης ή δανεισμού, τη δυνατότητα οριζόντιας και οριστικής διαγραφής των σχετικών οφειλών, καθώς και την ενδεχόμενη ενσωμάτωση ειδικής διάταξης σε υπό διαβούλευση ή υπό ψήφιση νομοσχέδιο, αποτελούν ζητήματα ειδικής νομοθετικής, δημοσιονομικής και νομικής αξιολόγησης από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα, κατά λόγο αρμοδιότητας.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους δεν έχει αυτοτελή αρμοδιότητα να κρίνει, σε επίπεδο ατομικών ή ομαδικών περιπτώσεων, αν συγκεκριμένη κατηγορία οφειλών πρέπει να διαγραφεί πλήρως λόγω του αρχικού χαρακτήρα της χρηματοδότησης ή λόγω της προέλευσης των πόρων. Κατά το μέρος, όμως, που οι σχετικές οφειλές συνδέονται με αδυναμία

εξυπηρέτησης ιδιωτικού χρέους, κίνδυνο μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης ή ανάγκη προστασίας κύριας κατοικίας, υφίστανται ήδη θεσμικά εργαλεία ρύθμισης και προστασίας, τα οποία εμπίπτουν στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων της.

I. Εργαλεία ρύθμισης οφειλών

Βασικό μόνιμο εργαλείο αντιμετώπισης της υπερχρέωσης αποτελεί ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών του ν. 4738/2020. Μέσω του Μηχανισμού, φυσικά και νομικά πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να ρυθμίζουν συνολικά τις οφειλές τους προς το Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τις τράπεζες και τους διαχειριστές απαιτήσεων, μέσω ενιαίας ηλεκτρονικής διαδικασίας και χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο.

Ο Μηχανισμός παρέχει δυνατότητα μακροχρόνιας αποπληρωμής, έως 240 δόσεις για οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και έως 420 δόσεις για οφειλές προς χρηματοδοτικούς φορείς, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου. Περαιτέρω, κατά περίπτωση, μπορεί να προβλέπεται απομείωση οφειλών, τόκων, προσαυξήσεων ή λοιπών επιβαρύνσεων, σύμφωνα με τα όρια και τις προϋποθέσεις του ισχύοντος πλαισίου.

Στα οφέλη της ένταξης περιλαμβάνεται και η αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, εφόσον τηρείται η ρύθμιση και υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις του νόμου. Επομένως, ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός λειτουργεί ως εργαλείο συνολικής ρύθμισης οφειλών, αλλά και ως μέσο αποτροπής της κλιμάκωσης σε κατασχέσεις, πλειστηριασμούς ή άλλα μέτρα αναγκαστικής είσπραξης.

II. Ειδική προστασία ευάλωτων οφειλετών και κύριας κατοικίας

Ιδιαίτερη πρόνοια έχει ληφθεί για τους ευάλωτους οφειλέτες και την προστασία της κύριας κατοικίας τους. Το ισχύον πλαίσιο περιλαμβάνει τη Βεβαίωση Ευάλωτου Οφειλέτη, ειδικές ρυθμίσεις για την προστασία της κύριας κατοικίας ευάλωτων νοικοκυριών, καθώς και το Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης, το οποίο λειτουργεί μέχρι την πλήρη ενεργοποίηση του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων.

Στο πλαίσιο αυτό, οι ευάλωτοι οφειλέτες μπορούν, υπό τις νόμιμες προϋποθέσεις, να προστατευθούν από την άμεση απώλεια της κύριας κατοικίας τους, να λάβουν κρατική συνεισφορά και να αξιοποιήσουν τις διαδικασίες που προβλέπονται για τη διατήρηση της στέγασής τους.

Περαιτέρω, έχει εξαγγελθεί νομοθετική παρέμβαση για την ουσιαστική προστασία της κύριας κατοικίας μέσω του Εξωδικαστικού Μηχανισμού. Με την παρέμβαση αυτή επιδιώκεται να δοθεί στον οφειλέτη η δυνατότητα να επιλέγει ειδικά την προστασία της κύριας κατοικίας του, με αντίστοιχη αξιοποίηση της λοιπής περιουσίας του, εφόσον το επιθυμεί, για την αποπληρωμή των οφειλών του. Η ρύθμιση αυτή ενισχύει περαιτέρω το πλαίσιο προστασίας της οικογενειακής στέγης, χωρίς να εισάγει γενική και άνευ προϋποθέσεων απαλλαγή από τις υποχρεώσεις.

III. Πρόσφατα στοιχεία εφαρμογής του Εξωδικαστικού Μηχανισμού

Σύμφωνα με τις εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, μέχρι το τέλος Μαΐου 2026 έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά 62.600 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών, οι οποίες αντιστοιχούν σε 19,21 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών. Από αυτές, περίπου 32.000 αφορούν διμερείς ρυθμίσεις, ήτοι ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου, και περίπου 30.000 αφορούν πολυμερείς ρυθμίσεις.

Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων κατά το τελευταίο εξάμηνο υπερβαίνει τις 2.300, ενώ ειδικά τον Μάιο 2026 οι επιτυχείς ρυθμίσεις ανήλθαν σε 2.205, ύψους αρχικών οφειλών 563 εκατ. ευρώ. Οι νέες εκκινήσεις και οι οριστικές υποβολές αιτήσεων συνεχίζονται σε υψηλά επίπεδα, ήτοι περίπου 5.900 και 3.100 αντιστοίχως, γεγονός που αποτυπώνει το αυξημένο ενδιαφέρον των πολιτών για την αξιοποίηση του Εξωδικαστικού Μηχανισμού.

Από την έναρξη εφαρμογής της σχετικής θεσμοθέτησης έως σήμερα, περίπου το ένα τέταρτο των ρυθμίσεων συνδέεται με την τελευταία νομοθετική παρέμβαση για τη μεσαία τάξη, ήτοι τον ν. 5193/2025, με τον οποίο ενισχύθηκε η υποχρεωτικότητα αποδοχής της αυτοματοποιημένης πρότασης για τους επιλέξιμους οφειλέτες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον νόμο.

Περαιτέρω, οι απορρίψεις από οφειλέτες ανέρχονται σε 23% στις πολυμερείς ρυθμίσεις και σε 14% στις διμερείς ρυθμίσεις, ενώ το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων από τους χρηματοδοτικούς φορείς, στο πλαίσιο της πλατφόρμας του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, ανέρχεται σε 80%. Το ποσοστό αυτό παρουσιάζεται και ονομαστικά ανά χρηματοδοτικό φορέα, παρέχοντας πληροφόρηση και ενισχύοντας τη διαφάνεια ως προς τη συμμετοχή και τη στάση των πιστωτών.

Επιπλέον, ως προς τη νομοθέτηση της υποχρεωτικότητας αποδοχής από τους χρηματοδοτικούς φορείς στις αιτήσεις ευάλωτων οφειλετών, στην πλατφόρμα έχουν υποβληθεί 11.844 αιτήσεις ευάλωτων οφειλετών, εκ των οποίων 7.182 έχουν καταλήξει σε επιτυχή ρύθμιση. Από αυτές, 460 αφορούν οφειλέτες με αναπηρία.

Παράλληλα, 560 οφειλέτες, από την έναρξη εφαρμογής της σχετικής θεσμοθέτησης, έχουν καταφέρει να αναστείλουν προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής. Η δυνατότητα αυτή έχει ιδιαίτερη πρακτική σημασία για οφειλέτες που αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο αναγκαστικής εκτέλεσης επί της περιουσίας τους.

IV. Ως προς το αίτημα οριζόντιας διαγραφής

Ως προς το ειδικό αίτημα της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος για πλήρη και οριστική διαγραφή χρεών νεοπροσφύγων/παλιννοστούντων, επισημαίνεται ότι η θέσπιση οριζόντιας διαγραφής συγκεκριμένης κατηγορίας οφειλών προϋποθέτει ειδική νομοθετική ρύθμιση, καθώς και αξιολόγηση της νομικής βάσης των οφειλών, της προέλευσης των σχετικών πόρων, των δημοσιονομικών

συνεπειών, της τυχόν συμμετοχής χρηματοδοτικών φορέων και των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση δημοσίου χρήματος ή εγγυήσεων.

Κατά συνέπεια, η Γενική Γραμματεία δεν μπορεί, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να αποφανθεί επί της ουσίας του αιτήματος περί πλήρους διαγραφής ή επί του χαρακτηρισμού των σχετικών χρηματοδοτήσεων ως επιχορηγήσεων ή δανείων. Τα ζητήματα αυτά αξιολογούνται από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα στο πλαίσιο της σχετικής νομοθετικής και δημοσιονομικής διαδικασίας.

Ωστόσο, μέχρι την τυχόν θέσπιση ειδικής ρύθμισης, οι ενδιαφερόμενοι οφειλέτες μπορούν να αξιοποιούν τα ήδη ισχύοντα εργαλεία ρύθμισης οφειλών και προστασίας κύριας κατοικίας, εφόσον πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις. Η υπαγωγή σε ρύθμιση μπορεί να συμβάλει στην αποτροπή ή αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης και στη διαμόρφωση βιώσιμου πλάνου αποπληρωμής.

V. Συμπέρασμα

Κατά συνέπεια, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, οι οφειλέτες που αντιμετωπίζουν δυσχέρεια εξυπηρέτησης οφειλών μπορούν να αξιοποιήσουν το ισχύον και υπό ενίσχυση θεσμικό πλαίσιο ρύθμισης ιδιωτικού χρέους.

Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει ιδίως τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών, τη δυνατότητα ρύθμισης οφειλών προς Δημόσιο, Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και χρηματοδοτικούς φορείς, τη δυνατότητα απομείωσης οφειλών και επιβαρύνσεων κατά περίπτωση, την αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης εφόσον τηρείται η ρύθμιση, την ειδική προστασία ευάλωτων οφειλετών και τα εργαλεία προστασίας κύριας κατοικίας.

Τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν την πλήρη και οριστική διαγραφή χρεών νεοπροσφύγων/παλιννοστούντων, τον χαρακτηρισμό των αρχικών χρηματοδοτήσεων ως επιχορηγήσεων ή δανείων, καθώς και την ενδεχόμενη ενσωμάτωση ειδικής διάταξης σε υπό διαβούλευση ή υπό ψήφιση νομοσχέδιο, αξιολογούνται από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους.

Η Γενική Γραμματεία παραμένει στη διάθεση πολιτών και οφειλετών για ενημέρωση και υποστήριξη ως προς τα εργαλεία ρύθμισης οφειλών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, συμπεριλαμβανομένου του Εξωδικαστικού Μηχανισμού και των λοιπών διαθέσιμων εργαλείων πρόληψης και διαχείρισης ιδιωτικού χρέους.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση